

בעקבות אורחות שריון בזירה מדברית

היכולת לפתח לחמה-ניידת הנה תוצאה של שתי טובדות, אשר אינן צומחות אמנם ממקור אחד, אך תוצאתן נובעת מהשפעת-הגומלין שביניהן. האחת — העליונות-באוויר, המאפשרת חופש-תנועה ותמרון, — וממילא מונעת חופש-תנועה מהאויב; והשניה — פעולת גייסות-השריון המנצלת במלואה את תוצאות העליונות באוויר. כונתי לעמוד להלן על העובדה השניה ועל שורשיה.

הלוחמה הניידת — מטבעה שהיא מאפשרת לתקוף את האויב בזמן-ומרחב הנותנים לנו יתרון, ולא במקום ובשעה הנוחים לו, לאויב.

אם מוסיפים ליתרון זה בחירת "מקום רך", או "תפר" שבין שתי עוצבות-יריב, למשל, למקום הפריצה — משיגים לא רק הפתעת האויב, אלא אף יצירת אפשרות לעבור בכל-ההקדם לאורח-המבצעים הנייד. לעתים יקשה אמנם למצוא מקומות-תורפה כאלה; כפתרון לבעיה כיצד להשיג את הפתח הדרוש משתמשים או באותו אורח-פעולה שהגרמנים כינוהו Kessel & Kiel ונקטו בו תכופות: הבקעת שני טריוזים לתוך חזית אויב — והזרמת השריון דרך שתי הפרצות כדי להתחבר בעורפה של גזרת היריב.

עצם נוכחותם של טנקים במקום, בזמן ובקצמה אשר אין האויב מצפה להם — נודעת לה השפעה מכרעת על כושר-עמידתו של מערך, ועל ניהולה של מערכה.

יש הכרח לשמור על קיומה של השפעה זאת — למעשה, או לפחות להלכה — כל עוד לא נפגעה עוצמת-הטנקים של האויב; כלומר, כל עוד לא הושגה עליונות-שריון, ואיתה גם יתרון — או עליונות — התנועה על היריב, שבלעדיה אין הכרעה בקרב.

הקרב הנייד הוא העשוי לאפשר מציאת דרך נוחה בשביל לפגוע בשריון האויב. לרוב יושג הדבר ע"י תמרון; תמרון הבנוי על מכשול — או תמרון הבנוי על מארב. באמצעות שתי גישות-תמרון אלה ניתן להשיג הכרעה בקרב-האש.

דרך אגב יצוין: תמרון הבנוי על מארב עדיף מזה הבנוי על מכשול, היות והשריון שלנו נמצא בו בתנוחה, ומאחורי מחסה, בעוד ששריון האויב נמצא בתנועה, ובנגלה. בדרך כלל, אש-שריון הנורית ממצב-תנוחה, יעילה — באשר לדיוק, טווח, פתאומיות ופגיעה — מאש הנורית מתנועה, או מטנק שזה רק עצר-מנוע ושעדיין מוטל עליו לאכזר את האויב.

הפעלת כוחות-האוויר — השפעתה מכרעת ביותר כשהיא מכוונת אל טנקי האויב ותעבורתו הנעה על פני קווי-האספקה שלו ומובילה אספקה או תגבורת. אם כי אין רישומה של הפעלה כזו מידי — כשל סיוע-קרוב מן האוויר — הרי נודעת לה השפעה רבה יותר על מהלך הקרב.

הויכוח על אודות "מה קודם למה" — השגת עליונות-תנועה ומהירות-תנועה, או השגת עליונות בקרב-האש — הריהו דומה לויכוח האם התרנגולת היא שקדמה לביצתה, או להפך. ברור, שמיד עם היוצרות המגע עם היריב, שוב אין שנים אלה ניתנים להפרדה, אכן, המהירות

דרושה לא רק לשם מהירות שיבוש מערך האויב ולשם מניעת הקמתו של מערך מחודש, אלא לחדירה מהירה לעורפו, על-מנת לפגוע בעתודות וביחידות-שירותים. בידוע הוא כי אין גוף מתאים לתפקיד זה יותר מאשר העוצבה המשורינית.

פיתוחם המוקדם ביותר של מבצעים-ניידים הריהו נקידה בעלת חשיבות חיונית. ככל שנקדים בכך — כן נקדים לתקוף את האויב בעורפו, במקום בו אין הוא מוכן; חיוני הוא לנו לתפשו דוקא במקום זה.

כדי לבצע זאת, דרוש ציוד מיוחד אשר ניתן לחלקו לציוד-פריצה (כגון להביור וה"מורג"), ולציוד המסייע לתנועה (כמו הדחפור וכן — שוב! — ה"מורג"; ובצדם — טנקי סתימת מכשולים) — טנקי-גישוש וכיוצא באלו).

במידה שמצב יחסי-הכוחות באויר מאפשר זאת, יש לראות בהטלת צנחנים על יעד מתאים בעורף האויב את הדרך הנכונה לפיתוחם המהיר של מבצעים-ניידים, — וכצעד הבא — הפעלת כוחות-שריון להתחברות אל הצנחנים הבאה לאחר-מכן. בדרך זו יקרה, אמנם, שזמנית יימצאו צנחנים אלה ללא מגע-טקטי ביניהם לבין השריון — אולם בהוצר המגע עם הצנחנים, לא זו בלבד שהעוצבה המשורינית הפועלת בתפקיד זה תוכל לתת להם סיוע-אש וסיוע מנהלתי, אלא שאף מוטל עליה או לפעול כך שתוכל לנצל את ההלם שהושג ע"י פעולת הצנחנים — באופן שההשפעה-המצטברת של הלם זה ושל חדירת-השריון עצמו תהווה כלפי האויב גורם מכריע.

תכופות מצויה אי-בהירות בתפיסת המושג "מנהיגות מלפנים". יש שאינם מבחינים בין מושג זה לבין נטייתם של מפקדים להמצא "אי-שם קדימה", במקום להמצא במפקדתם. על חזיון אחרון זה לא ארבה דברים, על כך פסק כבר ולינגטון בשעתו את פסוקו. אשר ל"מנהיגות מלפנים" עצמה — הרי זו תוצאה של דינמיות מפקדים ביחידות מסתערות, המעוררת את המפקד ליחס חשיבות לכך כי בשעת מגע עם היריב, בשעות-התבערה ובנקודות המאמץ-העיקרי שלו, ימצא קדימה — שכן רק בדרך זאת משיג הוא תגובה מהירה של גייסותיו, מתרשם במישרין מן המצב — ומפעיל את כוחותיו בהתאם לכך. אכן, אין הכוונה שאת מפקדתו יציב המפקד הצבת-קבע קדימה.

אף סיוור-המפקד מתבצע, ממילא, תוך כדי ביקורו באזור-הקדמי. אך שהות ממושכת של המפקד בגזרה אחת מגזרותיו אינה לטובת ניהול כוחותיו בכללם; וחייב הוא גם לנוע בין יחידותיו וגם להמצא חלק מהזמן, במפקדתו.

בפעולותיהן של פלגות-סיוור של עוצבות-משורינות נודעת חשיבות לכלי הנ"ט, וזאת לא רק בשל הצורך בהם לאבטח-העצמית, ובמיוחד בשלב ניתוק-המגע עם הסתיים הסיוור, אלא אף בשל היותם אמצעי להשגת ידיעות, ע"י שימוש נכון באש נגד-טנקית כלפי האויב. נקל להבין כי סיוורים — המבוצעים בידי כוחות-יבשה וכוחות-אוויר — הם בגדר הכרח. בלעדיהם לא תהיינה מצויות ידיעות עדכניות על מערך האויב ופעילותו, ויקשה לבחור בחירה נכונה את היעד ואת נתיבי-התנועה אליו, או אף לקבע את הרכב-הכוח הדרוש. ודאי, ההכרעה עצמה תבוא עם מגע-הקרב; אך אם תהיינה לנו ידיעות אלו, נוכל להתכונן לניהול קרב-האש באופן כזה שיקל לנו להשיג — ובהקדם — עליונות בקרב-האש; נתכונן כך שאם תהיה התנגשות בין טנקים — ייתפשו טנקי האויב כשהם חשופים ואילו שלנו יימצאו בעמדות-אש טובות, המאפשרות לנצל במלואו את הטווח-היעיל של תותחיהם.

חשיבות המהירות בהפעלת הכוח-המשוריין לביצוע שלבי הפריצה, ה"חד-בחד" (התמודדות טנק בטנק) והחדירה, אינה רק בכך שהיא מאפשרת להשיג חדירה עמוקה-יותר, המלווה הפתעה מתמדת — אלא אף בזה, שבסופו-של-דבר המהירות היא האמצעי ל"חטוף" את היוזמה מידי האויב. בקרב-הפריצה משיגים את הדבר ע"י שיבוש תוכניות-האש של היריב ותוכנית-התקפות-הנגד שלו; בקרב ה"חד-בחד" — ע"י שיבוש עתודותיו, מיד לאחר שלב הפריצה; ובקרב-החדירה — ע"י כך שיוצר מעין "שיתוק" (פרליזה בלע"ז) בכל מערכת-השליטה-והפיקוח שלו, וכוחותיו יתחילו להתפורר לאי-איים. במערכה המתנהלת בזירה מדברית יש הכרח לקיים בהתמדה את תנופת התנועה, והדבר מתאפשר הודות לכושרה של העוצבה-המשוריינת לנצל את המצב האוירי הנוח. איגוד נכון של הכוחות מאפשר מגע מתמיד והתקפי עם האויב; ע"י כך — ובמיוחד תודות לסיוע המנהלתי הניתן לתנופת-תנועה זו — נמנעים גם ממצב של ניתוק מגע עם היריב.

הכנות לקרב-שריון הנן מרובות וטיבן הוא כזה שיקשה להסתירן ע"י מערכת אמצעי-הסתר טובילה בלבד; על-כן הכרחית כאן מערכת אמצעי-הסתר פעילה, שתהא שזורה ב"הסוות-ההסתר" הסבילה. דהיינו: נחוצה הטעיה, אשר בשל רישומה על האויב לא יחשוד זה כלל כי "מתבשל" דבר-מה מיוחד בכיוון שבו ינוע המאמץ-העיקרי האמיתי שלנו. אם יקשה להשיג זאת, כי אז הכרחי, לפחות, שתוכנית-ההטעיה שלנו תביא את האויב לידי הפעלה כזאת של כוחותיו, שלא יהיה בה כדי לשבש-מראש את סיכוייה של תוכנית המאמץ העיקרי שלנו. יהיו פני הדברים כאשר יהיו — מכל-מקום יש להביא לידי שיבוש עתודותיו, גיטרולם או ריתוקם למשך-זמן מכסימלי, כך שמשך-ההפתעה שלנו אף הוא מכסימלי.

צריך שיהיה ברור שתוכנית-הטעיה ממשיה דורשת הכנות רבות, ואינה ניתנת להפעלה בתנאי משך-התראה קצר; שכן תכנונה וארגונה חייבים להיות מפורטים ויסודיים.

את קרב-האש יש לראות כהתמודדות בין כלי-נשק בעלי סגולות שונות, אשר הפעלתם במרוכז יוצרת אפקט כולל מסוים על האויב. אפקט זה איננו דבר שבתהליך טכני-גרידא, ואף אינו בגדר כמות או משקל קבועים ומוחלטים, כי הרי הקרב הוא התמודדות, שבה פועל ה"משחק" של היחס שבין אפקט כלי-נשקך אתה לבין זה של כלי-הנשק אשר לאויב. הקרב הוא, על-כן, חזיון של פעולה ופעולה-שנגד — לא כזו של קפיץ, או קפיצים, אלא כשל מתאגרפים; ומתאגרפים אלה נאבקים על במה אשר הראות בה לקויה, או אף אינה מצויה כלל. ובאם נמשיך בלשון-דוגמה זו — הרי אלה הבאים ללמוד את לקח הקרב מהיום מעין קהל-צופים שלאחר-מעשה.

לא יהיה זה נכון לגסות לחפש את הדרך להשגת עליונות בקרב-האש בהצגתם זה מול זה את סגולותיו של כלי-נשק מסוים אחד לעומת אלו של כלי אחר, בדומה לו, משל האויב; הנכון הוא, כי את הדרך להשגת עליונות בקרב-האש יש לחפש בתכונותיה ואפשרויותיה של "משפחת" כלי-נשק שלמה של הצד האחד, כשהיא מוצגת לעומת "משפחת" כלי-הנשק של הצד השני, בעריכת חישובים כאלה הכרח הוא להביא בחשבון שינויים מתאימים בהרכבה של משפחת-הכלים, עיתוי הולם של הפעלתה, מהירות-הפעלה ומהירות-תנועה, ומיקום מתאים

בהתמודדות גופת. אם נפעיל נכונה את כל הגורמים הללו — נבטיח את היתרון ל"משפחת" כלי-הנשק שלנו.

בלחימה-ניידת, יש לראות בטנקים ובארטילריה את הבסיס ל"משפחה" או ל"תזמורת" הזאת; ואילו יתר הזרועות באות להשלימם, כדי לקיים יתרון על-פני אויב בכל מצב ובכל עת. לא "כיסו" השטח באש הוא הקובע — קובעת האש הפוגעת, המכריחה את היריב לשנות עמדותיו לא-דוקא כאשר הוא עצמו רוצה בכך. כי רק בדרך זאת ניתן להגיע לידי עליונות בקרב-האש. הסיסמאות צריכות להיות: "טנק-אויב טוב (לגבינו) הוא אותו טנק שהוצא מכלל-פעולה"; וכן: "רק אותו פגז-טנקי שהוציא טנק-יריב מכלל-פעולה — הוא פגז שהשתלם". חשוב שלא נהיה נוטים לראות את הקרב-הנייד כקרב שבו האויב אינו יורה עליך כלל ורק אתה יורה עליו. אין זו תמונת-קרב נכונה — כשם שמלחמה חד-צדדית איננה בגדה מלחמה. המצב המציאותי הוא, שגם שעה שעליונות-האש לצידך מוסיפה בכל זאת אש האויב ונופלת עליך; אלא שעליך לנוע על אף אש זו. תנועה זאת ועליונות-אש שזורות הנן זו בזו: ככל שתנוע מהר יותר, כן יקשה לפגוע בך, וכן יקשה על האויב לבנות-מחדש את המערך שלו. זאת ועוד: ככל שתנוע יותר מהר, כן תפחתנה אבדותיך, וכן תיטיב לנצל את מהירות התפוררותו של האויב. כלל זה נעשה נכון יותר ויותר במידה שגדלה העוצמה שאתה מפעילה — וביחס ישר אליה. ככל שתדע לרכו את הכוח, וככל שתהיה לאותו כוח ה"מנהיגות-מלפנים" — כן יגדל ויגבר אפקט פעולתך על האויב.

ברור, כי לא זו בלבד שהקרב-הנייד לא יתכן ללא-טנקים, אלא שהטנקים הם הגורם העיקרי לביצועו. המחשבה שטנקים הם "כוח-לואי" נפחת-נשמתה במלחמת-העולם הראשונה.

הרבה אפשר לעשות ע"י שילוב של כוח-אדם לוחם וטנקים. אחת הדוגמאות לכך הנה הפעלת ריכוזי-אדם כלפי טנקי-אויב — בשילוב עם טנקים, המבצעים הסעיה שתכליתה להכניס את האויב למארב הרצוי לנו. כוח-מארב זה, אשר יכול לשמש גם בסיס לתמרון, יכול להיות מורכב מחיל-רגלים-משוריינים ויחידות נגד-טנקיות; כל כונת הדבר היא שלא יהיה צורך לרתק טנקים משלנו לפעולה כל שהיא שאינה מנצלת אותם ככלי-הנשק המסוגל ביותר לתמרון ובעל עוצמת-האש הרבה.

העוצבה המשוריינת, וצוית-הקרב שבה, צריך שיהיו מאוגדים באופן מאוזן, כך שלא יימצאו במהלך המשך-ההתקדמות במצבים התובעים שינויי-איגוד מן היסוד. ולא זו בלבד; הכוח בכללו, ואיגודי כוחות-המשנה שבו, צריך שיהיו מסוגלים להכנס לקרב מיד עם התקלות ביריב, ולפעול ללא-דחיות כלפי כל איום-מסתמן מצד האויב — וע"י כך למנוע את הסיכוי "לחטוף" את היוזמה מידינו.

איגוד-כוחות נכון ותכליתי יתאפשר מתוך לימוד קודם של השטח, הערכה פחות או יותר נכונה של מידות ההתנגשויות — והאיומים — הצפויים מצד האויב, ותחזית פעולות-אפשריות.

שעה שמבטאים את המלים "הקרב-הנייד" — יש והדבר נראה כדבר-מה שבו הכל רצים ודוהרים. למעשה, אין הדבר כן. במציאות מתאפשר ניהולו של קרב-נייד על-ידי ארגון השריון כ"עוצמת-אש-כשירת-תמרון", מאובטחת וגמישה-ביותר. באם רצונך למצוא את השריון שברשותך בעל סגולות כאלו ממש בשדה-הקרב — עליך להקדיש לו אמצעים לתכנון רב ולהכנות רבות. ה"דהירה" וכל הכרוך בה אינן אלא תוצאות-לואי של אורח-הלחימה הנייד — תוצאות-לואי שהנן רבות-ירושם לגבי העיתונות. עוצבה-משוריינת, אשר כושרה "להתקיים-

ממושכות" אינו מובטח על-ידי מציאותו של סיוע-מנהלתי מתאים — לא תהיה אלא דבר-מה שמסוגל לדהור... עד שנפסק הדלק; דבר-מה שיוכל לירות... עד שתכלה התחמושת. גודלו של צות-הקרב אינו רק ענין לטקטיקאי; לרוב ישפיע כאן — ולעתים אף יותר מהצד הטקטי-ה"טהור" — הצד המנהלתי, הטכני וכל הקשור בסוגיית-הקשר. ההנחה הכללית היא: מוטב, לרוב, לבנות את הצות על יחידה מבצעית-מנהלתית קבועה מאשר לפצל יחידות כאלו; כי פיצול בדרגים מהנמוכים-ביותר פירושו, לעתים-קרובות, אובדן שליטה — כפי שעלול לקרות שעה שמפצלים עוצבה לצות-קרב אשר למעשה הנם פלוגתיים. שיקול נוסף בבניית צות-הקרב הוא ענין ההתמודדות בקרב-האש. קרב-האש הוא היסוד העיקרי בלחימה ניידת. אי אפשר למנוע תנועה מהאויב רק על-ידי תנועתך-אתה; דבר זה ניתן להשיגו אך ורק ע"י אש. אולם אש, ואש-יריב בכלל זה ניתנת להפעלה לצורך ניטרול-אש; הוה-אומר, הכרחי שהצות שלך יהיה בעל עוצמת-אש עדיפה כזאת שיוכל באמצעותה למנוע תנועה, לנטרל אש-נגדית אויבת, ולודא חופש-תנועת כוחות-ניו-אנג'.

לרמת האימון ולטיב ארגון התחזוקה נודעת השפעה רבה על הסקטיקה. ככל שנמוכה יותר רמתם של אלה רב יותר הצורך להגביל את גודל היעד האפשרי ואת מידת-המורכב שבתוכנית, כדי שהללו לא יחרגו אל מעבר לרמת האימון והאספקה וכדי שהסיכוי להצלחה יהיה רב יותר.

דברים אלה — ההגבלה הכרוכה בהם מורגשת אף באיגוד-כוחות, ובביצוע בתמרון. כשרמתם של אלה ירודה מסגולות ה"אקרוטיקה הטקטית" של המתכנן, חייב איגוד-הכוחות להיות נוקשה יותר, והתמרון עצמו — אלמנטרי יותר; כי אזי מוגבלת ביותר היכולת לביצוע שינויי-הרגע-האחרון, או שינויים תוך מגע באויב.

לגבי

ענין המהירות מצויות השקפות רבות ושונות. לרוב, כשמשוחזרים בנושא זה, שוכחים כי קודם-כל יש לתת תשובה לשאלה: "מהירות של מה?" ודאי שנודעת השפעה רבה למהירות של מנוע — אולם בזה טרם נגמר הענין. מקצת אור שופך על נושא זה משפטו של גנרל פורסט (Forrest) האמריקאי: *To get there fastest with the Mostest* — דהיינו, "להגיע למקום ברוב-הקדם, וברוב-אדם"; ו"ברוב-אדם" זה — כפי שנוסח בימי מלחמת-האזרחים האמריקאית — משמעותו כיום "ברוב-עוצמה". והנה ברור אמנם שרכב רגיל גלגלי מהיר יותר מרכב זחלילי, וכשהמדובר במסע על-פני דרך, ברכב הזחלילי עצמו, הסוג הפחות-מהיר שבכולם הוא הטנק. אולם כלי-הרכב אשר בקרב-שריון עלינו להביאו בכל המהירות האפשרית לזמן הנחוץ, ואל-מול המטרה שבחרנו בה — הוא דוקא הטנק; שכן הוא האוצר בקרבו אותה "עוצמת-האש כשירת-התמרון" אשר היא, ורק היא, מסוגלת להכריע בקרב כזה.

מסתבר, כי שעה שמדברים על "מהירות" — מדברים מתוך נאמנות לרוחה של אותה סיסמת-כנף של אמנ-הפשיטות האמריקאי, על מהירות רבה-ביותר של כוח-מחץ רב-ביותר. מכאן, שבהפעלת כוחות-יבשה קובעת מהירותו של אותו גוף המגלם בתוכו עוצמת-אש כשירת-תמרון מכסימלית. דהיינו, שלא המהירות בה יגיעו אל המקום זחלים או רכב גלגלי היא הקובעת, אלא מהירותם של הטנקים. ודי לנו לשוות לנגד עינינו — ולהשוות — את האפקט כלפי האויב, בקרב נייד, של הופעת יחידה המוסעת ברכב-גלגלי, או של יחידה הנישאת על זחלים, או של יחידת טנקים — בשביל שנבוא אל אותה מסקנה עצמה: לא מבחינת מהירות-ההסעה הטכנית כי אם מבחינת עוצמת-האש המהירה.

מרחביו

של המדבר פותחים פתח רחב בפני תמרון. בתוך גבולות הסיוע-המנהלתי, צרכי-הקשר ותנאי הניידות, משמש המדבר שדה-קרב שבו נבחנת מבחן אמיתי אמנות-הפיקוד

בקרב של מפקד-גבוה. ללא מפקד-גבוה מאימן היטב, ודאי שתרכיבה האבדות הבלתי-הכרחיות
הן באנשים והן בציווד, כי אמנות-פיקוד זו היא פרי אימון מתמיד. ובין-השאר חייבים מפקדים
לדעת היטב את אורחי-הלחימה של האויב, סדר-הקרב שלו, אמצעי-הלחימה שלרשותו, סגולתו
תיהם של קציניו וחיליו וטיב המשמעת שלהם, מבחינת האפקט הצפוי בשדה-הקרב.

העדיפות שלנו בלילה אינה מספקת. יש לפתחה בשני כיוונים עיקריים, והם: מהירות
התנועה — וניצול האש לצורך התנועה קדימה, כדי קיים את תנופת ההתקפה ולהגבירה, ולהגיע
לקרב-מגע עם האויב. בלילה, במדבר, קל להעלם לפתע — ומכאן אפשרויות טקטיות, שלא
תהיינה בו ביום. צורת התמרון הטובה בלילה היא זו של פריצה — ומלכודת-כיתור. תמרון כזה
בנוי על פריצה במקומות אחדים, כאשר אי-אפשר לאגוף את המטרה. עצם הפריצה לתוך מרחב-
מוגן כבר יוצרת ממילא „אוי” אויב המכותרים על-ידי שלוחות-הכוח-התוקף שפרצו; וקבוצות-
אויב אלו „הוכנו” על-ידי כך להשמדה, ועמדותיהם — לכיבוש. דרך אחרת היא הסתננות של
חוליות לעורף האויב ולבינות מוצביו — ואח”כ פתיחת אש, לשם יצירת בהלה, כשפעולה זאת
מוחלפת עם הפריצה-העיקרית. לנוע בלילה ללא אורות, מבלי לחסום גתיביתנועה דו-סיטריים,
להוציא-לפועל את ההיערכות ולבצע את ההתקפה — אלו הן מלאכות אשר יחידות ועוצבות
חייבות להתמחות בהן תחילה ולתרגלן בתמידות לקראת שעת-המעשה.

אבטחה בפני התקפות-נגד של שריון-אויב תלויה במהירות ההתארגנות של בסיס
העוצבה או של אותה עוצבה רגלית, שתשמש ציר-יתד ובסיס-משען לתמרון העוצבה המשורינית.
ברור, שסוגיה זו הנה כ-חילוית, והיא מצריכה תרגול רב בבחירת קרקע מתאים והתארגנות
מהירה.

בלחימה-ניידת צריכות מפקדות להיות קטנות במיוחד. מוטב להקים מלכתחילה מפקדה
קטנה מאשר לעמוד אח”כ בפני הצורך לפצלה מחמת כובדה וגודלה.
בתנאי לחימה-ניידת מתגלה במיוחד ההכרח בשיתוף-פעולה הדוק בין אנשי-הקשר לבין
קציני-מטה, ובהבנה-הדדית שלמה ביניהם. איזהו קצין-האג”ם הטוב? זה אשר — בין-השאר
— זוכר לסור מדי-פעם למשרד-הקשר, לבחון את התעבורה, לשנות מדי-צורך את עדיפויות-
ה”תור”. ועוד „קטנות” שכאלה. ולכן רצוי כי בלחימה-ניידת יהיו משרדי אג”ם ומשרדי-קשר
קרובים וסמוכים זה-לזה. מאידך גיסא, חיוני הוא כי הקשר יקפיד בדיווח למפקד ולמטה על
מצב צנורות-הקשר מבחינת בטחון ומהירות. זאת ועוד: עדיף תכנון-תעבורה כזה אשר לפיו
עיקר התעבורה יהיה ביום. בלילה — מצויות הפרעות. מברק ארוך אין להעביר בלילה.

